

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

OBJEVUJEME SVĚT

Základní škola
a Mateřská škola Tečovice,
příspěvková organizace

OBSAH

1. IDENTIFIKACE ŠKOLY	5
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
3. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROCESU	9
4. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	9
4.1. Řízení mateřské školy, personální a pedagogické zajištění	9
4.2. Věcné podmínky	10
4.3. Životospráva	10
4.4. Psychosociální podmínky	11
4.5. Pravidla pro vzájemnou dohodu a pohodu	11
4.6. Organizace vzdělávání.....	12
4.7. Charakteristika jednotlivých tříd	13
4.8. Spoluúčast rodičů a spolupráce s jinými institucemi.....	13
5. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	14
5.1. Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	15
5.2. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními	15
5.3. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	16
5.4. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	16
6. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH.....	17
6.1. Systém péče o děti nadané a mimořádně nadané	17
7. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET.....	18
8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	19
8.1. Vzdělávací priority našeho ŠVP	19
8.2. Výchovně vzdělávací strategie	22
9. KLÍČOVÉ KOMPETENCE.....	23
9.1. Výchovně vzdělávací strategie směřující k naplnění klíčových kompetencí.....	23
9.2. Klíčové kompetence.....	24
10. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ.....	27
10.1. Základní integrované bloky	28
10.1.1. Dobrý den, školko	28
10.1.2. Jak chutná podzim	32
10.1.3. Co nám zima nadělí	36
10.1.4. Jaro posílá pozdravení	40
10.1.5. Jak plyne čas.....	44
10.2. DÍLČÍ INTEGROVANÉ BLOKY zaměřené k činnostem	49
10.2.1. Co umíme s pastelkou a štětcem.....	49
10.2.2. Cvičíme pro radost.....	51
10.2.3. Zpíváme si pro radost	54

10.2.4. Chceme být zdraví	59
10.2.5. Mějme se rádi.....	62
10.3. DÍLČÍ INTEGROVANÉ BLOKY situačně zaměřené	65
10.3.1. Kulturní představení pro děti	65
10.3.2. Rozloučení s předškoláky.....	67
10.3.3. Adaptace dítěte v mateřské škole	70
11. SYSTÉM EVALUACE A HODNOCENÍ	71
11.1. Evaluace podmínek vzdělávání.....	74
11.2. Evaluace obsahu vzdělávání	75
11.3. Evaluace výchovně vzdělávacího procesu.....	78
11.4. Hodnocení vzdělávacích výsledků u jednotlivých dětí.....	79
11.5. Hodnocení a sebehodnocení pedagogů, hodnocení provozních zaměstnanců	79
12. PŘÍLOHY	81

1. IDENTIFIKACE ŠKOLY

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Tečovice, příspěvková organizace
Zřizovatel:	obec Tečovice, Tečovice 185, 763 02 Zlín 4
Předkladatel:	Základní škola a Mateřská škola Tečovice, příspěvková organizace
Adresa:	Tečovice 112, 763 02
IČ:	750 236 79
Tel. ZŠ:	577 103 784, 777 106 199
Tel. MŠ:	577 105 006, 777 106 139
E-mail:	skola@zstecovice.cz, zstec@zlinedu.cz
www:	www.zstecovice.cz
Ředitelka školy:	Mgr. Marie Zapletalová
Vedoucí učitelka MŠ:	Mgr. Adriana Moravcová Alexandra Jelínková, od 1. 9. 2020 zastupující vedoucí učitelka
ŠVP vypracovaly:	Mgr. Adriana Moravcová Alexandra Jelínková

ŠVP projednán: na pedagogické radě dne 27. 8. 2008

ŠVP schválen: na pedagogické radě dne 27. 8. 2008

ŠVP platný: 3 roky

Aktualizováno: na pedagogické radě dne 2. 9. 2010
na pedagogické radě dne 28. 8. 2013
na pedagogické radě dne 30. 8. 2016
na pedagogické radě dne 30. 8. 2017
na pedagogické radě dne 25. 10. 2018
na pedagogické radě dne 29. 8. 2019
na pedagogické radě dne 24. 8. 2020
na pedagogické radě dne 30. 8. 2021

.....
Mgr. Marie Zapletalová, ředitelka školy

.....
Alexandra Jelínková, vedoucí učitelka mateřské školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je součástí právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Tečovice, příspěvková organizace. Právní subjekt vznikl 1. ledna 2003.

Jedná se o trojtřídní mateřskou školu s kapacitou 84 dětí.

Historie:

Mateřská škola byla otevřena 30. srpna 1980.

Předškolní výchova v obci Tečovice má však mnohem starší historii. První zmínka je z roku 1940, kdy byl zřízen v budově základní školy sezónní žňový útulek. Celoroční provoz s denní docházkou dětí byl zahájen v roce 1945.

Od 1. 1. 1991 je zřizovatelem zařízení Obec Tečovice.

Od 1. 1. 2003 byla zřízena příspěvková organizace s názvem Základní škola a Mateřská škola Tečovice, příspěvková organizace.

V roce 2010 byla budova mateřské školy rekonstruována. Proběhla oprava střechy, výměna oken a všech vstupních dveří, zasklení balkónových ploch, zateplení a omítnutí budovy.

V roce 2015 byla mateřská škola propojena se základní školou spojovacím krčkem.

V roce 2015 byla zahájena výstavba nového přírodního hřiště mateřské školy, která byla dokončena v červnu 2016. V roce 2017 bylo hřiště z větší části nově oploceno. V listopadu 2018 bylo otevřeno 3. oddělení pro děti od 2 do 3 let věku. Z důvodu navýšení kapacity MŠ na 84 dětí byla v rámci získávání dotací z evropských fondů zbudována přístavba nad školní jídelnou.

Vlastní charakteristika:

Naše mateřská škola stojí na okraji obce, v okolí se nacházejí louky a les. Jednopatrová budova mateřské školy stojí v těsném sousedství základní školy. V hospodářské části budovy je kuchyně a také jídelna pro žáky základní školy. V sousedství stojí tělocvična a budova Sportovního centra Tečovice. Tyto tři budovy tvoří jeden komplex. Kolem budovy mateřské školy se nachází přírodní hřiště s herními prvky a novou výsadbou zeleně se zaměřením na rozvoj motoriky, fantazie a dětské hry: vrbový tunel, vrbové iglú, kreslicí tabule, dřevěný a lanový chodník, hmyzí domek, pocitový chodník, vodní kaskáda a dřevěná kád', zvukovod, úkryt pro ježky a housenky, kompostér a další. Přirozený pohyb je podporován na multifunkční prolézačce Cvrček, na kládové houpačce, balančním prvku Krokodýl, strážní věži a skluzavce. Pojmenovat a rozpoznat základní druhy rostlin a stromů, uvědomit si čas prostřednictvím ročních období mohou děti díky nové výsadbě keřů a rostlin, jedlému trávníku, bylinkovým naučným záhonům a jedlému lesu. Celá zahrada je využívána pro hry dětí při pobytu venku, ke sportovnímu vyžití, k pořádání soutěží a her. Součástí zahrady je dřevěný altán, který slouží jako sklad hraček.

V přízemí provozní budovy se nachází 1. třída. Dětem slouží velká herna, která je denně využívána jako lehárna, velká třída, šatna a hygienické zařízení. Dále je v přízemí sklad lůžkovin, sklad lehátek, kabinet pro pomůcky, sociální zařízení pro rodiče, výdejna jídla, manipulační chodba u výtahu, kancelář vedoucí učitelky a úklidová místnost.

V patře jsou provozní prostory 2. a 3. třídy, jsou zde opět velké herny, třídy, kabinety pomůcek, šatny, hygienická zařízení, sklady lůžkovin a lehátek, sborovny, výdejny jídla a úklidové místnosti.

U 1. a 2. třídy jsou dostatečně velké balkónové plochy, které se při vhodném počasí využívají pro hry dětí.

3. třída má nádherné prosklené prostory s výhledem na Tečovice i Malenovice.

Výhodná poloha mateřské školy v blízkosti luk a lesa umožňuje častý pobyt dětí v přírodě. Pořádáme zde pro děti cestu za pokladem skřítků, v zimě nosíme do lesa pamlsky pro lesní zvířátka, pozorujeme stopy ve sněhu, život mravenečků a jiného hmyzu.

MŠ nabízí a podporuje:

- podnětné a tvořivé prostředí
- individuální přístup
- profesionální tým pracovníků
- rozvoj předmatematické a předčtenářské gramotnosti
- práci se smartboardem
- anglický jazyk
- úzkou spolupráci se ZŠ a plynulý přechod do ZŠ
- nadstandardní aktivity
- logopedickou podporu
- enviromentální výuku, ekologické aktivity
- projekty
- divadla
- venkovní aktivity
- poznávací výlety
- bazén, saunu, tělocvičnu
- využití keramické pece ZŠ
- zprostředkování zájmových kroužků

Akce, které probíhají v naší mateřské škole pravidelně:

- Podzimní tvořivé dílny s rodiči
- Drakiáda
- Kulturní vystoupení dětí na setkání s důchodci obce
- Podzimní turistická vycházka na Chlum
- Mikulášská nadílka
- Vánoční jarmark
- Vánoční besídka
- Vynášení Morény
- Velikonoční dílny
- Kouzelný rej
- Besídka ke Dni matek
- Rozloučení s předškoláky

Projekty MŠ:

- logopedická podpora „Povídáme si a hrajeme si“
- Noc s Andersenem
- preventivní program „Zdravý úsměv“

- Celé Česko čte dětem

3. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROCESU

Hlavní cíle předškolního vzdělávání podle RVP

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopností učení 2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost 3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Náš školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání nese motivační název „Objevujeme svět“.

Promýšlíme proto naši činnost tak, aby děti mohly skutečně poznávat, objevovat a orientovat se v současném světě a ve společnosti, také v mezilidských vztazích.

Snažíme se poskytovat dětem podnětné a tvořivé prostředí. Vedeme děti tak, aby se jejich osobnost rozvíjela všestranně a harmonicky.

Chceme umožňovat dítěti být aktivní, respektujeme jeho požadavky, zájmy a zkušenosti. Neopomíjíme prožitky dětí a vnímáme jejich individuální předpoklady, nezatěžujeme je přemírou roztržštěných a zbytečných informací. Měly by vzhledem ke svým možnostem a schopnostem zvládnout dobře svůj jazyk, rozvíjet své poznání, myšlenkové operace, představivost a fantazii, city a vůli.

Nezbytnou součástí práce učitelky je tvořivá improvizace – pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci. Rovněž přihlížíme k potřebám nadaných dětí, dle možností individualizujeme a integrujeme děti se speciálními vzdělávacími potřebami a promýšlíme výchovně vzdělávací proces tak, aby byly vytvořeny podmínky k rozvoji jejich osobnosti. Vycházíme z charakteristik tříd, které jsou součástí TVP, vypracováváme v každé třídě vzdělávací program v závislosti na skladbě dětí ve třídách.

4. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Řízení mateřské školy, personální a pedagogické zajištění

- Statutární orgán: ředitelka školy
- Při vedení zaměstnanců školy vytváří ředitelka ovzduší vzájemné tolerance a důvěry.
- Pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje vzájemnou spolupráci.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým a úzce spolupracuje s rodiči.
- Škola spolupracuje se zřizovatelem a s jinými organizacemi.
- Škola má vypracován organizační systém a všichni pracovníci mají vymezeny pracovní náplně.

Personální a pedagogické zajištění

Vedoucí učitelka mateřské školy:	Mgr. Adriana Moravcová Alexandra Jelínková, od 1. 9. 2020 zastupující vedoucí učitelka
Učitelky mateřské školy:	Alexandra Jelínková Kateřina Polášková Bc. Jana Hrubá Mgr. Barbora Janoščíková Tereza Možnarová Lucie Janochová
Chůva:	Marcela Zapletalíková
Vedoucí školní jídelny:	Ivana Konečná
Kuchařky:	Irena Machů, Radka Brázdilová
Pomocná síla v kuchyni:	Jarmila Zavadilová
Školnice:	Marta Řiháková
Pracovnice na úklid:	Romana Bouchalová

- Všichni pracovníci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci.
- Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Pedagogové se vzdělávají podle Plánu dalšího zdělávání pedagogických pracovníků organizace.
- Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla dětem zajištěna vždy optimální péče.
- Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí). - Logopedickou péči provádí logopedka i logopedická asistentka pravidelně a ve spolupráci s rodiči.

4.2. Věcné podmínky

- Mateřská škola má dostatečně velké prostory ke své činnosti, hygienické požadavky splňují příslušné předpisy.
- Umístění hraček, pomůcek a náčiní splňuje hygienické a bezpečnostní aspekty.
- Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno a plně využíváno.
- Hračky, pomůcky a náčiní jsou umístěny tak, aby si je mohly samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení, jsou stanovena pravidla pro jejich využívání.
- Děti se podílejí svými výtvy na úpravě a výzdobě interiéru školy. V šatnách všech tříd jsou velké nástěnky pro výkresy dětí. Vystavujeme výtvy dětí viditelně pro rodiče i návštěvy.
- Hygienická zařízení (umývárny, toalety) odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadná a bezpečná. Vybavení na odpočinek dětí je rovněž zdravotně nezávadné.
- Při pravidelných kontrolních činnostech sledujeme, zda všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují platné bezpečnostní a hygienické normy (týkající se čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení atd.).

4.3. Živospráva

- Snažíme se o to, aby strava byla vyvážená, plnohodnotná a pro děti chuťově atraktivní.

- Při plánování jídelníčku zohledňujeme i přání dětí i rodičů. Tato jídla se snažíme zařadit do jídelníčku při zachování veškerých požadavků racionální výživy.
Ve třídách je zajištěn dostatečný pitný režim. Děti mají k dispozici po celý den tekutiny (jedná se o čistou vodu, různé druhy čajů a vitamínových nápojů).
Mezi jednotlivými pokrmy dodržujeme vhodné intervaly. Děti do jídla zásadně nenutíme a respektujeme individuální potřeby jednotlivých dětí. Děti vedeme ke kultuře stolování.
- Denní rytmus mateřské školy je pravidelný, ale současně natolik flexibilní, aby umožnil přizpůsobit činnosti v průběhu dne potřebám a aktuálním situacím dětí.
- Snažíme se o tom, aby děti měly dostatek volného pobytu nejen venku, ale i v interiérech mateřské školy.
- V denním programu je vyvážena aktivita a relaxace. Odpolední odpočinek organizujeme tak, že po poslechu čtené nebo vyprávěné pohádky mohou děti, které nepotřebují odpočívat, vstát a věnovat se klidovým činnostem podle nabídky učitelky nebo vlastní volby. Musí však být ohleduplné k ostatním dětem, které potřebují odpočinek nebo spánek.
- Snažíme se ve svém chování být příkladem uplatňování zdravého životního stylu.

4.4. Psychosociální podmínky

- Všichni zaměstnanci školy se snaží dětem vytvářet prostředí, aby se zde cítily jisté, spokojené a bezpečné.
- Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti, nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.

Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí. Vedeme děti k tomu, aby si uvědomovaly, že v mateřské škole je potřeba dodržovat určitý řád. Děti vedeme určením jasných pravidel skupiny. Důležitá je kooperace a dobrá atmosféra. Snažíme se o uvolněnou komunikaci, navození důvěry v interakci učitele a dítěte. Převažuje pozitivní hodnocení a pochvaly dětí. Věnujeme dostatečný čas vytváření a posilování kladných vztahů ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňujeme a podporujeme prosociálním směrem a tím předcházíme sociálně patologickým jevům.

Důležitým prvkem ochrany před sociálně patologickými jevy je i výchovně vzdělávací působení zaměřené na zdravý způsob života. Děti jsou nenásilnou formou a přiměřeně k věku seznamovány s nebezpečím drogové závislosti, alkoholismu, kouření, virtuální závislosti (počítače, televize, video), patologického hráčství, vandalismu, kriminality a jiných forem násilného chování, a jsou jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu.

4.5. Pravidla pro vzájemnou dohodu a pohodu

1. V šatně má každý svou skříňku, kam si ukládá své věci. Snaží si je udržovat v pořádku a čistotě podle svých možností. Může o pomoc požádat starší děti nebo dospělé.
2. Špinavé ruce si umýváme řádně mýdlem, zejména po použití toalety dbáme na čistotu rukou.
3. Pozor! Vodou necákáme a nestříkáme, kluzká a mokrá podlaha v umývárně by nám mohla způsobit úraz.
4. Všechny hračky mají své místo. Zacházíme s nimi šetrně. Herna je prostor ke hře. Stavby a výtvary tu mohou několik dní zůstat, pokud jsou na bezpečném místě.

5. Hluk nám škodí. Domlouváme se klidným hlasem, nekřičíme.
6. Ke hře a tvoření si můžeme půjčit různé hračky, pomůcky a materiály. Po ukončení hry je uklidíme.
7. Při stolování sedíme slušně u stolu, nemluvíme s plnou pusou, dbáme o čistotu, nádobí odnášíme na určené místo.
8. Pokud něco nezvládneme sami, požádáme o pomoc dospělé.
9. Máme se rádi, jsme kamarádi. Dohodneme se bez hádek, žalování a ubližování. Hledáme společná řešení, pomáháme si.
10. Hezky se oslovujeme, vítáme se a loučíme s druhými, umíme se rozdělit.

Adaptační program s názvem „Mějme se rádi“ máme vypracovaný jako dílčí integrovaný blok zaměřený na minimalizaci adaptačních problémů.

4.6. Organizace vzdělávání

Předškolní vzdělávání se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou. Je nutné vyvažovat spontánní i řízené aktivity v poměru, který odpovídá potřebám i možnostem dětí. Hlavní náplní naší výchovné činnosti je využívat metody prožitkového učení. V mateřské škole vytváříme prostředí duševní pohody pro všechny zúčastněné, předcházíme strachu a stresu. Zvláštní pozornost věnujeme rozvoji individuálních schopností každého dítěte. Šanci musí dostat všechny děti – nadané, ze sociálně znevýhodněného prostředí i děti se zvláštními vzdělávacími potřebami.

V didakticky cílených činnostech je plněn konkrétní vzdělávací cíl formou záměrného i spontánního učení, které je založeno na aktivní účasti dítěte, na smyslovém vnímání, na prožitkovém a interaktivním učení organizovaném zpravidla ve skupinách, nebo individuální formou.

Snažíme se o maximální informovanost rodičů o dění v mateřské škole, zveme je na společné akce.

Denní režim

1., 2. třída MŠ

6.00 - 7.30	scházení dětí, individuální didakticky cílené činnosti
7.30 - 8.00	hygiena, <u>první část přesnídávky</u>
8.00 - 11.10	individuální didakticky cílené činnosti s dětmi, rozvíjení podnětů nabídnutých učitelkou, pedagogická diagnostika, komunikativní kruh, řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, didakticky cílené celky ve formě spontánních i řízených činností, <u>druhá část přesnídávky</u> , příprava na pobyt venku, pobyt venku
11.10 - 12.15	hygiena, <u>oběd</u> , čištění zubů
12.15 - 14.00	četba, odpolední odpočinek, individuální klidové činnosti
14.00 - 14.30	hygiena, <u>svačina</u>

14.30 - 16.15 spontánní hry, pokračování individuálních didakticky cílených činností, podle počasí pobyt na školní zahradě

3. třída

6.00 - 7.30 scházení dětí, individuální didakticky cílené činnosti s dětmi

7.30 - 8.00 hygiena, první část přesnídávky

8.00 - 11.30 individuální didakticky cílené činnosti, rozvíjení podnětů nabídnutých učitelkou, pedagogická diagnostika, komunikativní kruh, řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, didakticky cílené celky ve formě spontánních i řízených činností, druhá část přesnídávky, příprava na pobyt venku, pobyt venku

11.30 - 12.15 hygiena, oběd, čištění zubů

12.15 - 14.00 četba, odpočinek dětí, individuální klidové činnosti

14.00 - 14.30 hygiena, svačina

14.30 - 16.15 spontánní hry, pokračování individuálních didakticky cílených činností, podle počasí pobyt na školní zahradě

4.7. Charakteristika jednotlivých tříd

Předškolní vzdělávání probíhá ve třech třídách.

V 1. třídě se vzdělávají nejmladší děti od 2 do 3 let věku, ve 2. třídě prostřední věková skupina dětí od 3 – 5 let a ve 3. třídě nejstarší předškolní děti a děti a s odkladem povinné školní docházky.

Nepreferujeme zcela heterogenní uspořádání.

4.8. Spoluúčast rodičů a spolupráce s jinými institucemi

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

Denně mohou projednávat drobné připomínky s příslušnou učitelkou. Rodiče jsou průběžně informováni o učebních pokrocích dětí, domlouvají s učitelkou jednotný postup. Rodiče předškolních dětí si mohou objednat termín i čas konzultace s příslušnou učitelkou MŠ zejména v době před zápisem dětí do ZŠ. Rodiče jsou informováni o obsahu vzdělávání dětí v intervalech daných časovým rozsahem dětmi či učitelkou zvoleného tématu. Mají možnost vznášet své připomínky i náměty. Spolupodílí se na plánování kulturních a společenských akcí. Mohou škole pomáhat sponzorskými dary. Svě představy, požadavky i hodnocení mohou

předkládat pedagogickým pracovnícům, jsou oslovováni k vyjádření svého názoru v dotaznících předkládaných mateřskou školou.

Pedagogové i ostatní pracovníci chrání soukromí rodiny, zachovávají diskrétnost v jim svěřených vnitřních záležitostech každé rodiny. S rodiči jednájí ohleduplně a taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými a citlivými informacemi.

Formy spolupráce:

- Poradenská a informační činnost
- Adaptační program
- Společné podzimní tvoření s rodiči
- Drakiáda
- Vánoční jarmark
- Vánoční besídka pro rodiče
- Vánoční dílny
- Besídka ke Dni matek
- Rozloučení s předškoláky
- Konzultační hodiny
- Informativní schůzky s rodiči
- Dny otevřených dveří

Spolupracujeme s těmito institucemi:

- Obec Tečovice
- Základní škola a školní družina
- Sportovní centrum Tečovice
- Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně
- Pedagogicko-psychologická poradna Zlín
- Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín
- Dopravní hřiště Otrokovice

5. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzdělávány podle individuálních vzdělávacích plánů, které respektují individuální potřeby a možnosti každého takového dítěte. Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření, které bezplatně realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školských poradenských zařízení (PPP, SPC).

5.1. Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je jejich naplňování přizpůsobeno tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Pedagogové vytváří optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomáhají mu dosáhnout co největší samostatnosti.

Děti s přiznanými podpůrnými opatřeními se ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována školskými poradenskými zařízeními po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání všech dětí mateřské školy Tečovice se uskutečňuje podle ŠVP s motivačním názvem „Objevujeme svět“, děti s přiznanými podpůrnými opatřeními nevyjímaje. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování Plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu Individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení školských poradenských zařízení.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují učitelé s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

5.2. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Děti jsou přijímány do naší MŠ na základě žádosti zákonných zástupců. V měsíci září vždy probíhá adaptační program, který umožňuje dětem základní seznámení s prostředím školy, ostatními dětmi, učitelkami i provozními zaměstnanci. Snažíme se, aby v tomto období dítě pochopilo pravidla soužití a organizaci dne v MŠ. Od začátku září do poloviny října probíhá vstupní pedagogická diagnostika, po níž následuje vyhodnocení a posouzení, zda je u dítěte třeba vypracovat plán podpůrných opatření (dále jen PLPP). Zodpovědnou osobou v systému péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je vedoucí učitelka MŠ. Vedoucí učitelka MŠ určí učitelku odpovědnou za spolupráci školy se ŠPZ v souvislosti s vypracováním IVP dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů podle §16 odst. 3 školského zákona. Plán podpůrných opatření 1. stupně stanovuje škola i bez doporučení ŠPZ. Učitelka MŠ samostatně po dohodě s vedoucí učitelkou MŠ vypracuje PLPP, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce. S PO 1. stupně seznámí dále ostatní pedagogy a zákonné zástupce, které informuje o dalším společném postupu. Rodiče PLPP podepíší. Po třech měsících se posoudí, zda postačuje pro dítě 1. stupeň PO a zda jsou vidět výsledky ve vzdělávání dítěte. V případě, že postačují PO 1. stupně, učitelka pokračuje stále stejným způsobem a značí postupy PLPP nejlépe v tříměsíčních intervalech. Pokud PO 1. stupně nepostačují, učitelka po dohodě s vedoucí učitelkou MŠ a zákonnými zástupci navrhne vyšetření dítěte v ŠPZ za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Žádost o toto vyšetření si podávají

zákonní zástupci dítěte sami. Podmínkou pro uplatnění PO 2. - 5. stupně je doporučení ŠPZ a informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci ŠPZ dojde až na základě vlastního rozhodnutí zákonného zástupce dítěte nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci. ŠPZ pak posoudí obtíže dítěte a stanoví další postup. ŠPZ může doporučit i nadále pracovat podle PO 1. stupně, nebo zvýší stupeň PO. Při přiznaném PO 2. stupně vytvoří učitelka do měsíce IVP, ve kterém vychází z poznatků a doporučení ŠPZ. IVP obsahuje i údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. S daným IVP opět seznámí všechny pedagogy a zákonné zástupce. Rodiče tento IVP podepíší a domluví se na společných postupech ve vzdělávání v MŠ i doma. IVP je závazný dokument, který je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice. Pravidelně se jednou ročně vyhodnocuje a předkládá v písemné podobě rodičům a ředitelce. Jednou ročně se také IVP konzultuje se ŠPZ.

5.3. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřeba:

- uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizovat všechna stanovená podpůrná opatření;
- osvojit specifické dovednosti v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupracovat se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupracovat s odborníky mimo oblast školství;
- snížit počet dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- zajistit přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

5.4. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí se ocitají ve znevýhodněné pozici, proto jim v mateřské škole poskytujeme podporu při osvojování českého jazyka již od samotného nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou máme na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobujeme tomu didaktické postupy, věnujeme jim zvýšenou pozornost a děti cíleně podporujeme v osvojování českého jazyka.

V případě, že budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, zřídí ředitelka školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitelka školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

6. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Mateřská škola vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

6.1. Systém péče o děti nadané a mimořádně nadané

Jednou ze základních charakteristik nadaných dětí je větší aktivita, menší potřeba spánku, výborná paměť, rychlejší vývoj řeči, zájem o písmena, číslice, schopnost se dlouho soustředit i na několik věcí současně a všeobecná zvědavost. Nadané děti mají většinou širokou slovní zásobu, dobré znalosti o okolním světě, rády pracují s knihami, encyklopediemi, upřednostňují náročnější didaktické hry a větší kontakt s dospělými.

Materiální podmínky

Děti mají k dispozici složitější tvořivé a konstruktivní stavebnice, dostatečný výběr výtvarného a pracovního materiálu. V knihovnách jsou pro ně připraveny encyklopedie a naučná literatura. Ve výběru her nechybí náročnější hry na rozvoj logického myšlení, čtení, psaní a matematiky. Tyto hry a pomůcky jsou obsahově zaměřeny pro děti starší šesti let.

Personální podmínky

Všechny učitelky využívají objektivní zpětnou vazbu, dávají dítěti prostor pro sebeuplatnění v rámci třídních aktivit i možnost odpočinku v klidnější části třídy. Nabídka vzdělávacího programu je pro nadané dítě individualizovaná - má možnost dle libosti pracovat nad rámec. Naopak, kde vidí učitelka deficit v určité oblasti (např. sociální oblast), je dítě přiměřeně vedeno k rozvoji této oblasti. Učitelky vzájemně mezi sebou konzultují způsob práce s nadanými dětmi a snaží se v rámci možnosti doplňovat své znalosti v problematice vzdělávání nadaných dětí.

Spolupráce se zákonnými zástupci dětí

V případě nadaných dětí je důležitá spolupráce se zákonnými zástupci. Může být doporučeno vyšetření v ŠPZ. Pokud se prokáže nadání dítěte, pracujeme dle doporučení odborníků. Dítěti je vypracován PLPP, případně IVP, kde jsou konkretizovány silné a slabé stránky dítěte a dále jsou upraveny vzdělávací podmínky a stanoveny vzdělávací cíle. V případě přiznaného PLPP, případně IVP u nadaných jsou písemnosti vypracovávány stejným způsobem jako u dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními (viz odstavec „Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními“).

7. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. O přijetí rozhoduje ředitelka ZŠ a MŠ Tečovice na základě závazného dokumentu - Kritéria pro přijímání dětí do MŠ. Zápis do MŠ se ze zákona uskutečňuje v období od 2. do 16. května.

Každé přijaté dítě se stává dítětem mateřské školy se všemi právy a povinnostmi s tím souvisejícími. Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsme v MŠ přijali opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných (materiálních) a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání. Postupně nakupujeme hračky určené pro tuto věkovou kategorii (věková hranice vhodnosti použití hračky je uvedena na obalu výrobku), didaktické pomůcky a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let v dané třídě mateřské školy. V případě, že se v naší MŠ budou vzdělávat dvouleté děti společně s dětmi staršími, bude ve třídě použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti. Eliminujeme přístupnost některého vybavení s ohledem na bezpečnost a zdraví. Učitelky MŠ si doplňují své vědomosti v této oblasti na seminářích DVVP. Postupně dokoupíme potřebný počet vhodného sedacího nábytku pro dvouleté děti, abychom podporovali správné držení těla a aby splňoval ergonomické parametry dle vyhlášky č. 410/2005 Sb. Zázemí MŠ poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne. Pro pobyt venku je využívána zahrada MŠ a okolí. Všichni zaměstnanci MŠ respektují specifika dvouletých dětí související s úrovní motoriky, jazykového, psychického vývoje dítěte, berou ohled na jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi.

Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v platném RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky. **Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.** Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně podle potřeb a volby dětí. Děti mladší tří let věku mají zajištěny odpovídající psychosociální, životosprávu i stravovací režim. Denní režim na třídě, pokud se zde vzdělávají děti mladší tří let, je upraven tak, aby byl režim odpovídající rozdílné potřebě dětí v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá, aktivně spolupracuje s rodinou. Vzhledem k nízkému věku dětí od 2 do tří let je spolupráce s jejich zákonnými zástupci naprosto zásadní.

Záměr:

- Postupně budou upravovány další hygienické, věcné (materiální) a personální podmínky vzdělávání těchto dětí.
- Budou uspokojovány základní potřeby dítěte, fyzické, psychické, sociální s ohledem na možnosti kolektivního zařízení, kterým mateřská škola je.
- Budou eliminovány podněty stresující dítě, jako je nadměrný hluk, spěch, bude volena vhodná adaptace za úzké spolupráce s rodiči.
- Režim dne bude vhodně volen, flexibilně uzpůsobován k potřebám těchto dětí, pravidelně se budou určité činnosti opakovat s přihlédnutím k individuálním schopnostem a možnostem dětí.

8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

8.1. Vzdělávací priority našeho ŠVP

Chceme, aby čas prožitý v mateřské škole byl pro děti radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých a spolehlivých základů do dalšího života a vzdělávání.

Priority vzdělávacího programu

- Rozvíjení touhy dítěte po poznávání, objevování, učení se novým věcem
- Podpora všestranného rozvoje osobnosti dítěte
- Podpora životních návyků a postojů směřujících k rozvoji zdravého životního stylu

Oblasti předškolního vzdělávání, které vyplývají z RVP

1. Oblast biologická
2. Oblast psychologická
3. Oblast interpersonální
4. Oblast sociálně kulturní
5. Oblast environmentální

1. Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Záměrem vzdělávání v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit jej sebeobslužným dovednostem a vést dítě ke zdravým životním návykům a postojům.

Okruhy poznatků:

- lidské tělo a jeho části (hlavní smyslové a tělesné orgány a jejich funkce, včetně pohlavních), jeho vývoj a změny (narození, růst těla a jeho proměny)
- zdravé životní návyky (pohybové činnosti a sport, zdravá výživa, příprava pokrmů, vhodné potraviny)

- ochrana osobního zdraví (péče o čistotu a zdraví, ochrana před škodlivými látkami a vlivy, návykovými látkami a závislostmi, prevence onemocnění), ochrana bezpečí (varování před úrazy, nebezpečím hrozícím při hrách, v dopravních situacích, při setkání s cizími lidmi, věcmi a jevy)
- sebeobsluha, hygiena, stolování, oblékání, úklid)
- věci kolem nás (předměty denní potřeby, hračky, pomůcky, sportovní náčiní a nářadí, výtvarné pomůcky, hudební nástroje, pracovní pomůcky, jejich užívání)

Vzdělávací cíle - průběžné

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- vytváření zdravých životních návyků

2. Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Záměrem vzdělávání v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů, vůle, stejně tak i jeho sebepojetí, sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření. Stimulovat osvojení a rozvíjet jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Okruhy poznatků:

- dorozumívání mezi lidmi (zvuky, gesta, řeč, slova, věty, písmena, čísla, symboly), sdělování (knihy, film, divadlo)
- předměty a jejich vlastnosti (velikost, barva, tvar, materiály, chutě, vůně, zvuky, funkce předmětů)
- číselné a matematické pojmy (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství)
- prostorové pojmy a souvislosti (prostor, rovina, uspořádání předmětů), elementární časové pojmy a souvislosti (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok)
- lidé a jejich vlastnosti (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, dané pohlavní rozdíly)
- odlišnost pohlaví, „Každý člověk je jiný“.
- já (individuální charakteristika, osobnost, právo být sám sebou)

Vzdělávací cíle – průběžné

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvoj smyslového vnímání
- rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- vytváření pozitivního vztahu k učení
- vytváření základů pro práci s informacemi
- poznávání sebe sama

- rozvoj schopnosti sebeovládání
- získávání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

3. Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Záměrem vzdělávání v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Okruhy poznatků:

- vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, cizí lidé, ochrana osobního bezpečí)
- rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat)
- mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi a dospělými, kamarádi)
- pravidla vzájemného chování (doma, v mateřská škola, na veřejnosti, herní pravidla)

Vzdělávací cíle – průběžné

- seznamování s pravidly ve vztahu k druhému osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

4. Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní

Záměrem vzdělávání v oblasti sociálně-kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění. Pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

Okruhy poznatků

- společenská role (dítě, dospělý, rodič, učitelka, role dané pohlavím či zaměstnáním)
- pravidla vzájemného styku (ohleduplnost, tolerance, spolupráce), mravní zásady
- práce, pracovní činnosti a sociální role (pracovní předměty, pomůcky, nástroje, jednoduché pracovní úkony a činnosti, řemesla, povolání, zaměstnání)
- kultura a umění (kultura prostředí, ve kterém dítě žije, lidové zvyky, tradice, svět výtvarného a dramatického umění, svět hudby, svět sportu, jak se lidé baví)
- rozmanitost lidského světa (naše vlast, jiné země, národy a kultury, multikultura)

Vzdělávací cíle – průběžné

- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- rozvoj společenského a estetického vkusu

5. Dítě a svět – oblast environmentální

Záměrem vzdělávání v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu. Vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte – vztah člověka k životnímu prostředí.

Okruhy poznatků

- prostředí, v němž dítě žije (domov, škola, obec, okolí domova, okolí školy, život a dění v obci – doprava, ulice, obchody, lékař, důležité instituce, nákupy)
- příroda živá i neživá (rostliny, živočichové), přírodní jevy a děje (podnebí, počasí, roční období, změny v přírodě)
- látky a jejich vlastnosti (voda a vzduch, nerosty, kovy, suroviny, přírodní materiály a jejich vlastnosti, umělé materiály)
- životní prostředí a jeho ochrana (vliv člověka na životní prostředí, na okolní krajinu, péče o okolí a životní prostředí, ochrana přírody)
- věda a technika (technické přístroje, se kterými se dítě setkává)
- co může být nebezpečné (některé předměty, přístroje, kontakt se zvířaty, se zdraví ohrožujícími látkami, běžné přírodní a povětrnostní jevy, situace hromadně ohrožující)
- rozmanitost přírody i světa a jeho řád (země, hory, řeky, pohoří, světadíly, planeta Země, vesmír, svět)

Vzdělávací cíle – průběžné

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním, i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

8.2. Výchovně vzdělávací strategie

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální

5. kompetence činnostní a občanské

Vzdělávání koncipujeme tak, aby rozvoj všech kompetencí byl soustavný, návazný a plynulý, bez zbytečných skoků či ztrát, proto uplatňujeme strategie k osvojování souboru poznatků, dovedností, schopností, postojů a hodnot.

9. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

9.1. Výchovně vzdělávací strategie směřující k naplnění klíčových kompetencí

Nejdůležitější kompetence spatřujeme v tom, že dítě bude schopno:

- rozvíjet se, učit se a vědět (porozumět)
- uplatňovat zkušenosti (užívat výsledků učení a vědění k řešení problémů)
- užívat prostředků komunikace (přirozených i technických)
- jednat autonomně (s reflexí sociálních vztahů)
- jednat odpovědně a pro společnost přínosně (pracovat, vytvářet nové hodnoty)

Kompetence k učení

- dbáme na přiměřenost a vhodnost cílů a činností vzhledem k možnostem dětí
- umožňujeme dítěti pozorovat, zkoumat objekty, experimentovat
- na získané zkušenosti navazujeme v dalších situacích
- dítě vždy vhodně motivujeme
- dbáme na přirozené učení (založeno na přímých zážitcích)

Kompetence k řešení problémů

- při experimentování vedeme děti k řešení problémů (cesta pokusů a omylů, vymýšlení nových řešení, hledání různých variant)
- vedeme děti k uplatňování vlastních nápadů a k využívání dosavadních zkušeností, fantazie a představivosti

Kompetence komunikativní

- využíváme komunitních kruhů k možnostem samostatného vyjádření myšlenky, názoru, postoje
- podporujeme vyjadřování dětí – jejich pocitů i nálad různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- využíváme čtení na pokračování před odpoledním odpočinkem
- promyšleně rozvíjíme slovní zásobu – individuální rozhovory, využití dětské literatury, divadelní představení apod.
- nabízíme informativní a komunikativní prostředky – knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální techniku, seznamování s cizím jazykem
- spolupracujeme s rodinou, vytváříme a prohlubujeme vazby rodiny a školy

Kompetence sociální a personální

- snažíme se o poskytování správných modelů prosociálního chování a mezilidských vztahů (korektní, vstřícné, ohleduplné chování) a posilováním kladných vztahů ve třídě předcházíme výskytu sociálně patologických jevů
- děti se podílejí na vytváření pravidel pro vzájemnou pohodu a dohodu, vedeme je k jejich důslednému dodržování
- zařazujeme kooperativní hry a činnosti
- povinnosti, které po dětech požadujeme, vždy vyjasňujeme a zdůvodňujeme - konflikty vždy řešíme tak, aby došlo k dohodě
- vedeme děti k poznání, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí jsou velmi negativní jevy a nevyplácí se
- společně se ZŠ pořádáme akce podporující lidové tradice (Vánoční dílny, Velikonoční svátky, Masopust, kulturní vystoupení)

Kompetence činnostní a občanské

- činnost a hry plánujeme společně s dětmi
- děti se podílejí na tvorbě pomůcek, výzdobě třídy, budovy, prezentují ostatním své výtvary a nápady
- děti mohou hodnotit výsledky své práce i práce ostatních
- seznamujeme děti s různými profesemi
- spolupracujeme s institucemi v obci
- oceňujeme dětskou činnost, pracovitost, podnikavost

9.2. Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělání:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnosti a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí,
- přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva a aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazie a představivosti
- při řešení myšlenkových a praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí i jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací
- Zpřesňuje si početní představy, využívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže volit mezi nimi
- Chápe, že vyhýbat se řešení úkolů nevede k cíli, ale že jejich včasné uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu

Komunikativní kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, která nachází ve svém okolí

- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé jsou různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

Dítě ukončující své předškolní vzdělávání:

- své činnosti a hry si umí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce a úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představivost o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

10. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací obsah je rozvržen do jednotlivých integrovaných bloků, které jsou charakterizovány v dostatečně obecné poloze.

Bloky lze tvořivě přizpůsobovat různým podmínkám tříd. V TVP je možno je aktuálně upravovat, rozpracovávat a doplňovat.

8.1. Základní integrované bloky

Dobrý den, školko

Jak chutná podzim

Co nám zima nadělí

Jaro posílá pozdravení

Jak plyne čas

8.2. Dílčí integrované bloky – zaměřené k činnostem

Co umíme s pastelkou, štětcem

Cvičíme pro radost

Zpíváme si pro radost

Chceme být zdraví

Mějme se rádi

8.3. Dílčí integrované bloky – situačně zaměřené

Kulturní představení pro děti

Rozloučení s předškoláky

Adaptace dítěte v mateřské škole

10.1. Základní integrované bloky

10.1.1. Dobrý den, školko

základní integrovaný střednědobý blok

Charakteristika bloku

Záměrem bloku je podporování osobní spokojenosti a pohody dětí, utváření vztahů mezi dětmi při vzájemné komunikaci a dodržování pravidel společenského chování a soužití.

Budeme se snažit využívat elementárních řečových schopností dětí, rozvíjet schopnosti dítěte, přizpůsobovat se a reagovat na změny.

Dětská radost bude podporována možnostmi dětí podílet se na dění v MŠ. Děti budou vedeny k poznání, že mohou jednat svobodně, ale že za své jednání si plně odpovídají.

Obsah podtémat

- seznámení se s kamarády
- seznámení se s prostředím, stanovení pravidel společného soužití

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

Konkretizované výstupy

- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
- postarat se o své osobní věci, o hračky a o pomůcky
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

II. Dítě a jeho psychika

- rozlišovat některé piktogramy
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Konkretizované výstupy

- rozlišit některé jednoduché obrazové symboly, piktogramy a značky, umět je používat, (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělávání ohně, koupání, skákání do vody atd.)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. znát některé čísla, písmena, dopravní značky)
- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně upotřebit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat jevy ve svém okolí
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)
- přicházet s vlastními nápady
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat
- nechat se získat pro záměrné učení
- odlišit hru od systematické povinnosti
- zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout, vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)
- přijímat pobyt v mateřské škole jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)

III. Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství - spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Konkretizované výstupy

- navazovat kontakty s dospělými (např. s novou učitelkou)
- spolupracovat s dospělými
- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci, podmínky) - obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, pozorně poslouchat, naslouchat druhému)
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení

- využívat neverbální komunikaci (úsměv, řeč těla, apod.)

IV. Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

Konkretizované výstupy

- umět ve styku s dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi sebe pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podávání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair, play)
- vnímat rozdílnost mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství - cítit se plnohodnotným členem skupiny
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým v jejich práci a úsilí
- být schopný přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijímat společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného styku v mateřské škole a na veřejnosti
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat povahové vlastnosti
- pochopit funkci rodiny a jejích členů

V. Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat)

Konkretizované výstupy

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, knihovna, hasiči, obecní úřad)
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě, změny komentovat)
- přizpůsobit oblečení – rozlišovat pocit chladu a tepla
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, všechny proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat - cítit oslavy svátků, narozenin, slavností

Dílčí vzdělávací cíle

I. Dítě a jeho tělo

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře osobní pohody i pohody prostředí
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby

II. Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- posilování přirozených poznávacích citů
- získávání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání

III. Dítě a ten druhý

- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování v dětské herní skupině
- rozvoj schopnosti sebeovládání

IV. Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

V. Dítě a svět

- seznamování se s místem a prostředím a utváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka

I. Dítě a jeho tělo

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, materiálem
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu prostředí apod.
- činnosti relaxační a odpočinkové zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

II. Dítě a jeho psychika

- vyprávění toho, co dítě vidělo a slyšelo
- přímé pozorování objektů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky apod.
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých piktogramů a symbolů
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- cvičení v projevování citů v sebekontrolě, a v sebeovládání (zvláště emocí záporných např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.
- hry na téma přátelství

III. Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společná setkávání, sdílení a naslouchání druhému
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě

IV. Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce)

V. Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních a technických objektů, vycházky do okolí

10.1.2. Jak chutná podzim

základní střednědobý integrovaný blok

Charakteristika bloku

Záměrem bloku je podporovat chápání okolního světa, vzbuzovat u dětí vztah k přírodě, rozšiřovat poznatky dětí zejména o podzimní přírodě, o instinktivním chování živočichů, o barvách podzimu.

Budeme přispívat k elementárnímu chápání vývoje, pohybu a proměn světa.

Děti budou objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví a vytvářet základy zdravých životních návyků.

Obsah podtémat

- sklizeň ovoce, zeleniny
- péče o své zdraví
- odlet ptáků, příprava živočichů na zimní období
- počasí (oblékání, drak)
- zbarvení, opadávání listů

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
 - pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách)
 - rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
 - mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- Konkretizované výstupy
- rozlišovat známé chutě i zápachy
 - rozlišovat hmatem vlastnosti předmětů
 - zaregistrovat změny ve svém okolí
 - rozlišovat zvuky a známé melodie
 - rozlišovat tvary předmětů, geometrické tvary, barvy
 - pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)
 - mít povědomí o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
 - znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu, sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování), faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek)

II. Dítě a jeho psychika

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- vědomě používat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování Konkretizované výstupy
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu (dokázat naslouchat druhým, počkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečový obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené) - porozumět se verbálně i neverbálně,
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat - předat vzkaz
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, pexeso, domino, loto)
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, rostlin, zvířat
- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce

III. Dítě a ten druhý

- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je - bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Konkretizované výstupy

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhých, dohodnout se na kompromisním řešení
- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky a pomůcky, pamlsky, podělit se s druhým dítětem o činnost, počkat, vystřídat se
- k mladším, slabším či postiženým se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)

IV. Dítě a společnost

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair play
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování

Konkretizované výstupy

- umět ve styku s dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi sebe pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podávání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair, play)
- vnímat rozdílnost mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy

- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství - cítit se plnohodnotným členem skupiny
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým v jejich práci a úsilí
- být schopný přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijímat společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného styku v mateřské škole a na veřejnosti
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat povahové vlastnosti
- pochopit funkci rodiny a jejích členů

V. Dítě a svět

- všímát si změn a dění v nejbližším okolí

Konkretizované výstupy

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, knihovna, hasiči, obecní úřad)
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- zajímat se, co se v okolí děje, všímát si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě, změny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišovat pocit chladu a tepla)
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, všechna proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat

Dílčí vzdělávací cíle

I. Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

II. Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

III. Dítě a ten druhý

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i s dospělými
- vytváření prosociálních postojů

IV. Dítě a společnost

- utváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte

V. Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitostech, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka

I. Dítě a jeho tělo

- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené na poznávání lidského těla
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

II. Dítě a jeho psychika

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinové konverzace
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- motivovaná manipulace s předměty
- záměrné pozorování běžných objektů a určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, vůně, chuť)
- smyslové hry a činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, koncentrace pozornosti
- příležitosti a hry pro rozvoj vytrvalosti a sebeovládání

III. Dítě a ten druhý

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry, kdy se dítě učí chránit si své soukromí a bezpečí

IV. Dítě a společnost

- různorodé společenské hry a skupinové aktivity umožňující dětem podílet se na jejich průběhu a výsledcích
- hry zaměřené na poznávání různých společenských rolí

V. Dítě a svět

- aktivity zaměřené k získávání praktické orientaci v obci
- přirozené i zprostředkované poznání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě

10.1.3. Co nám zima nadělí

základní střednědobý integrovaný blok

Charakteristika bloku

Záměrem bloku je vedení dětí k podílení se na společném životě a činnostech v mateřské škole. Budeme připravovat a prožívat zimní svátky se zvyky a tradicemi (Mikuláš, Vánoce, masopust, karneval) a přispívat tak k předávání tradic a kulturních hodnot.

Budeme podporovat tělesný rozvoj a zdraví dětí, jejich osobní spokojenost a pohodu při zimních sportech a hrách se sněhem.

Děti se seznámí s významem knih pro kulturní rozvoj osobnosti.

Obsah podtémat

- čert a Mikuláš
- Vánoce
- zvířata v zimě
- zimní sporty
- pohádky
- masopust, karneval

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti (pohybovat se na sněhu a ledu)
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu Konkretizované výstupy
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- házet a chytat míč, užívat různé druhy náčiní a náradí
- užívat různé pomůcky k pohybu
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (na sněhu, ledu)
- být pohybově aktivní delší dobu (10 minut a víc)

II. Dítě a jeho psychika

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- zachytit a vyjádřit své prožitky (pohybovou či dramat. Improvizací apod.)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás Konkretizované výstupy
- spontánně vyprávět své zážitky ze sledovaných pohádek
- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušovat, neodbíhat od činností, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)
- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- odhadnout na co stačí, uvědomovat si, co umí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- přijmout povinnosti, soustředit se na činnosti a samostatně je dokončit
- přijmout pokyny
- plnit činnosti podle instrukcí
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačovat projevy agrese
- umět to co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, dramatickými prostředky
- přirozeně a v míře osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)

III. Dítě a ten druhý

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- vnímat, co druhý potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Konkretizované výstupy

- vnímat, že je jiné dítě něčím zklamané nebo naopak má z něčeho radost
- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úctu ke stáří
- spoluvytvářet prostředí pohody
- respektovat rozdílné schopnosti
- důvěřovat vlastním schopnostem
- cítit sounáležitost s ostatními

IV. Dítě a společnost

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, - s knížkami, s penězi apod.
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- zachytit skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých technik Konkretizované výstupy

- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat nevhodné vlastnosti
- pochopit funkci rodiny a jejích členů

V. Dítě a svět

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují životní prostředí

Konkretizované výstupy

- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje
- proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Dílčí vzdělávací cíle

I. Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

II. Dítě a jeho psychika

- rozvoj mluvního projevu
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od běžných forem těchto funkcí k úmyslným
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, citění a prožívání

III. Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k jiným lidem

IV. Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

V. Dítě a svět

- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka

I. Dítě a jeho tělo

- lokomoční a pohybové činnosti

- hudební a hudebně pohybové činnosti

II. Dítě a jeho psychika

- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- hry a činnosti zaměřené na cvičení různých forem paměti
- estetické tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební a další) - dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení do ostatních

III. Dítě a ten druhý

- společenské hry, společenské aktivity
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému
- poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem

IV. Dítě a společnost

- aktivity přibližující dětem pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty
- přípravy a realizace společných zábav a slavností

V. Dítě a svět

- práce s literárními texty, obrazovým materiálem
- ekologicky motivované hrové aktivity

10.1.4. Jaro posílá pozdravení

Základní střednědobý integrovaný blok

Charakteristika bloku

Záměrem bloku je učit děti vnímat přírodu, která je obklopuje, rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou.

Budeme prohlubovat vědomosti o zvířatech, utvářet citový vztah ke zvířatům.

Prostřednictvím různých činností budeme prohlubovat kladný citový vztah k rodině, k místu svého bydliště.

Děti si budou rozšiřovat znalosti o dopravních prostředcích a o základních pravidlech v dopravě.

Zaměříme se na činnosti předcházející základům čtení, psaní, vytváření základních matematických představ (v souvislosti se zápisem dětí do základní školy).

Obsah podtémat

- vítání jara, vynášení Morény
- Velikonoce
- rostliny (na zahradě, na louce, v lese)

- živočichové - hospodářská a domácí zvířata a jejich mláďata
- živočichové – na poli, v lese
- dopravní prostředky
- Kouzelný rej
- rodina
- povolání
- svátek maminek
- zápis do ZŠ

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- mít povědomí o ochraně osobního zdraví a o tom, kde a na koho se v případě potřeby obrátit
Konkretizované výstupy
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- chovat se přirozeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na veřejnosti, v přírodě)
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- bránit se projevům násilí

II. Dítě a jeho psychika

- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii ve tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim - zorganizovat hru

Konkretizované výstupy

- používat jednoduché souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění
- dorozumět se verbálně i nonverbálně
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku
- poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
- rozkládat slova na slabiky
- vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možné se jim učit
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky i v cizím jazyce
- rozvíjet a obohacovat hru podle své představy a fantazie

- vyjadřovat fantazijní představy
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- přirozeně projevat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí např. básničku, písničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
- rozpoznat geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý – velký, větší, menší, nejmenší, dlouhý – krátký, vysoký – nízký, stejný)
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu, poznat co do skupiny nepatří, třídit předměty, orientovat se v číselné řadě 1-10, vyjmenovat ji, porovnat,
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)

III. Dítě a ten druhý

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci

Konkretizované výstupy

- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách

IV. Dítě a společnost

- pochopit, že každý má ve společnosti (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- zdravit známé děti a dospělé, poprosit, poděkovat
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s dopomocí)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem úctou, vážit si jejich práce a úsilí

Konkretizované výstupy

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- projevat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce a úsilí
- být schopný přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijímat společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

V. Dítě a svět

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a vědět, jak se nebezpečí vyhnout
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Konkretizované výstupy

- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou a co je neovlivnitelné, vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí
- všimnout si nepořádku a škod a dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

Dílčí vzdělávací cíle

I. Dítě a jeho tělo

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků a vědomostí důležitých k podpoře zdraví
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů životního stylu

II. Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivé sebevyjádření)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení

III. Dítě a ten druhý

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

IV. Dítě a společnost

- vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- vnímat a přijímat základní hodnoty uznávané ve společnosti

V. Dítě a svět

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonání jednoduchých činností
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka

I. Dítě a jeho tělo

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, jejich praktické využití

- zdravotně zaměřené činnosti a příležitosti směřující k ochraně zdraví, osobní bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti směřující k prevenci úrazů a nezdravých návyků

II. Dítě a jeho psychika

- řečové, sluchové a rytmické hry
- vyprávění toho, co dítě slyšelo a shlédlo
- přednes, zpěv
- samostatný slovní projev na určité téma
- motivovaná manipulace s předměty
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- hry na téma rodiny a přátelství
- cvičení organizačních dovedností
- estetické tvůrčí aktivity
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci

III. Dítě a ten druhý

- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat)

IV. Dítě a společnost

- přípravy a realizace společných slavností
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

V. Dítě a svět

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, praktický nácvik bezpečného chování v situacích, které mohou nastat
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka apod.)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí (pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu)

10.1.5. Jak plyne čas

Základní střednědobý integrovaný blok

Charakteristika bloku

Záměrem bloku je vytvořit dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k učení, k získávání jeho sebedůvěry, samostatnosti.

Budeme směřovat k získávání elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním, technickém prostředí. Prostřednictvím bloku se děti budou připravovat na život v multikulturní společnosti.

Obsah podtémat

- děti celého světa
- roční období
- co už umím
- planeta Země (země, hory, řeky, vesmír)

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem)

Konkretizované výstupy

- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím - vést stopu tužky při kresbě, apod.
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem, textilem, modelovací hmotou)
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodnin a umělých materiálů
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (trianglem, bubínkem, chřestidly)

II. Dítě a jeho psychika

- vyjadřovat smysluplně své myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- rozlišovat některé obrazové symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí, apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru a v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

- rozhodovat o svých činnostech
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

Konkretizované výstupy

- dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené
- napodobit základní geometrické znaky a tvary, (čára svíslá, vodorovná, kolmá, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
- napodobovat některá písmena, číslice
- poznat některé hudební znaky
- rozpoznat a rozlišovat v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící části v obrázku, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, pexeso, domino)
- znát většinu slov a výrazů z toho, co dítě obklopuje
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné (např. vybrat všechny předměty vyrobené za dřeva, zobecňovat – vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.)
- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimenty, některé problémy řešit cestou pokus – omyl
- samostatně se rozhodovat v některých činnostech
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i po domluvě s kamarády, při složitějších situacích se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je
- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžných a opakujících se situacích, cítit ze samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- umět se přizpůsobit změnám

III. Dítě a ten druhý

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, respektive osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Konkretizované výstupy

- uvědomovat si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, vztah ke stáří) - spoluvytvářet prostředí pohody

- respektovat rozdílné schopnosti
- cítit sounáležitost s ostatními
- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí, že je to přirozené
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- obhajovat své potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje

IV. Dítě a společnost

- vnímat a hodnotit umělecké a kulturní zážitky a umět je hodnotit
- říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo

Konkretizované výstupy

- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
- všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)

V. Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním a technickém prostředí i v jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Konkretizované výstupy

- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé či neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
- mít poznatky o své zemi (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)
- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů, kultur (znát typické znaky některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, kde se co pěstuje, žijí zvířata apod.)
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání dne a noci, ročních obdobích, jejich příčinách, některých planetách)
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Dílčí vzdělávací cíle

I. Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky

II. Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a vědomostí, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech
- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci - vytváření prosociálních postojů
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ke vztahu k sobě (uvědomění si své identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

III. Dítě a ten druhý

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

IV. Dítě a společnost

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění

V. Dítě a svět

- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka

I. Dítě a jeho tělo

- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti a jiné pohybové činnosti (turistika, míčové hry apod.) - konstruktivní a grafické činnosti

II. Dítě a jeho psychika

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- řešení myšlenkových a praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti procvičující orientaci v prostoru
- činnosti zasvěcující děti do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami, vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů i událostí
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování čím se lidé liší mezi sebou (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

III. Dítě a ten druhý

- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

IV. Dítě a společnost

- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- příprava společných oslav

V. Dítě a svět

- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek životě a okolí dítěte k seznamování s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice

10.2. DÍLČÍ INTEGROVANÉ BLOKY zaměřené k činnostem

10.2.1. Co umíme s pastelkou a štětcem

Dílčí integrovaný blok zaměřený na výtvarné činnosti

Charakteristika bloku

Záměrem bloku je seznamovat děti s netradičními výtvarnými technikami a materiály. Blok bude včleněn do jednotlivých základních integrovaných bloků. Jeho prostřednictvím budeme rozvíjet estetické cítění, kreativitu, představivost a fantazii dětí v tvořivých výtvarných činnostech.

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. tužkami, barvami, nůžkami papírem, modelovací hmotou)
- zacházet s výtvarnými pomůckami a materiály

Konkretizované výstupy

- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů

II. Dítě a jeho psychika

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých výtvarných činnostech Konkretizované výstupy

- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit stavbu, provést obměnu, tvořit podle vlastní představy, např. část z kostek
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti, zkoumat odlišné možnosti suchých a mokrých podkladů)
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí

III. Dítě a ten druhý

- výtvarně zachytit a vyjádřit své prožitky

Konkretizované výstupy

- výtvarně vyjadřovat své představy
- vyjadřovat fantazijní představy
- experimentovat s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny apod.)

IV. Dítě a společnost

- vnímat výtvarné umělecké podněty
- estetická výchova
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy modelovat, konstruovat,
- tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj. Konkretizované výstupy
- zaregistrovat změny ve svém okolí
- kreslit, používat barvy modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.

V. Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském, přírodním i kulturním prostředí
- pomáhat pečovat o okolní prostředí pořádek, čistota, estetický vzhled) Konkretizované výstupy
- uvědomovat si, jak j svět přírody, tak i svět lidí pestrý, různorodý
- všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce
- spoluvytvářet pohodu prostředí

Dílčí vzdělávací cíle

I. Dítě a jeho tělo

- rozvoj a zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky (koordinace ruky a oka)

II. Dítě a jeho psychika

- rozvoj tvořivosti (tvořivého vyjádření)
- rozvoj schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

III. Dítě a ten druhý

- rozvoj dovedností sdělování prostřednictvím výtvarného projevu

VI. Dítě a společnost

- rozvoj společenského a estetického vkusu

V. Dítě a svět

- vytváření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém žije a vyjadřovat to prostřednictvím svých výtvarných prostředků

Vzdělávací nabídka

I. Dítě a jeho tělo

- jednoduché činnosti s výtvarnými pomůckami a materiálem
- grafické činnosti

II. Dítě a jeho psychika

- výtvarné aktivity podporující tvořivost, představivost a fantazii
- estetické a tvůrčí výtvarné aktivity

III. Dítě a ten druhý

- společné (skupinové) výtvarné činnosti

IV. Dítě a společnost

- tvůrčí výtvarné činnosti podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání a vyjadřování
- setkávání se s výtvarným uměním mimo MŠ
- aktivity přibližující dítěti svět výtvarného umění (návštěvy výstav)

V. Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních objektů, vycházky do okolí
- sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) - práce s ilustracemi

10.2.2. Cvičíme pro radost

Dílčí integrovaný blok zaměřený k pohybovým činnostem

Charakteristika bloku

Záměrem bloku je podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost, pohybovou kulturu, podporovat rozvoj pohybových dovedností, vést k zdravým životním návykům a postojům. Rovněž vytvářet kladného vztahu k pohybovým a sportovním činnostem.

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé nářadí, pohybovat se ve skupině dětí)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- znát základní pojmy užívané ve spojení s pohybem a sportem Konkretizované výstupy
- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- běhat, skákat a udržovat rovnováhu na jedné noze
- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- užívat různé pomůcky k pohybu
- pohybovat se bezpečně ve skupině
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém v přírodním terénu
- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- pohybovat se rytmicky, držet rytmus

II. Dítě a jeho psychika

- rozlišovat některé obrazné piktogramy
- rozvoj paměti a pozornosti
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- chápat prostorové pojmy (vlevo, vpravo)
- vyjadřovat svou představivost v pohybových činnostech
- zachytit a vyjádřit své prožitky pohybovou improvizací

Konkretizované výstupy

- umět to, co prožívá, vyjádřit pohybově, hudebně pohybovou dramatickou improvizací

III. Dítě a ten druhý

- dodržovat dohodnutá herní pravidla
- spolupracovat s ostatními (při kolektivních sport. hrách)

Konkretizované výstupy

- využívat neverbální komunikaci při hrách
- spolupracovat při pohybových hrách

IV. Dítě a společnost

- dodržovat pravidla her, jednat spravedlivě, hrát fair play
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebně pohybových činností Konkretizované výstupy
- být ostatním partnerem při pohybových hrách
- důvěřovat vlastním schopnostem
- vyjadřovat se hudebně pohybovou činností

V. Dítě a svět

- orientovat se ve známém prostředí

- orientovat se v okolním prostředí
- zvládat běžné činnosti a požadavky i jednoduché praktické situace, chovat se přiměřeně a bezpečně na ulici, na hřišti, v tělocvičně apod.

Konkretizované výstupy

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí
- chápat základní pravidla chování pro chodce

Dílčí vzdělávací cíle

I. Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností v oblasti hrubé motoriky (koordinace a rozsahu pohybu), ovládání pohybového aparátu
- rozvoj fyzické zdatnosti
- vytváření zdravých životních návyků dostatečného pohybu a sportu
-

II. Dítě a jeho psychika

- osvojení si znalosti obsahu některých piktogramů
- rozvoj konkrétního a názorného myšlení
- rozvoj pozornosti (při pohybových činnostech, při pohybových hrách)
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

III. Dítě a ten druhý

- posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním při sportovních a pohybových hrách
- rozvoj kooperativních dovedností (při skupinových pohybových hrách)

IV. Dítě a společnost

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, chovat se prosociálně
- vytváření pozitivních vztahů ke kultuře, rozvoj dovedností tyto vztahy pohybově vyjadřovat

V. Dítě a svět

- seznamování s prostorem a orientovat se v něm
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k předcházení nehod a úrazům

Vzdělávací nabídka

I. Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) - hudebně pohybové hry

II. Dítě a jeho psychika

- pohybové a sportovní hry zaměřené na rytmizaci
- pohybové hry spojené se slovy
- pohybové a sportovní hry s rozpočítadly, zpěvem a instrumentálními činnostmi
- pohybové hry související s pojmenováním vlastností předmětů a jevů
- pohybové hry pro rozvoj vůle, vytrvalost a sebeovládání
- pohybové hry spojené s určováním a pojmenováním vlastností (barva, materiál, tvar, velikost apod.)

III. Dítě a ten druhý

- pohybové hry s neverbálními komunikačními aktivitami
- pohybové hry a honičky s pravidly
- kooperační pohybové činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

IV. Dítě a společnost

- pohybové a hudebně pohybové činnosti umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- příprava a realizace společných oslav a zábav (kulturní programy s pohybovým vystoupením)
- pořádání sportovních přehlídek a soutěží
- seznamování dětí s významnými sportovními akcemi
- seznamování s významnými sportovci

V. Dítě a svět

- pohybové hry a činnost zaměřené na rozvoj prostorové orientace
- vycházky do okolí (zaměřené na získávání praktické orientace v obci) - turistické vycházky
- sezónně zaměřené sportovní činnosti

10.2.3. Zpíváme si pro radost

Dílčí integrovaný blok zaměřený k činnostem

Charakteristika bloku

Hudební činnosti v mateřské škole tvoří zpěv, pohyb, hra na instrumentální nástroje a poslech. Tyto hudební aktivity rozvíjejí nejen hudební dovednosti ale i mnohé jiné oblasti. Mají vliv na komunikaci, tvořivost, podporují logické myšlení, paměť. Hudební činnosti přispívají ke kultivaci osobnosti, ke kooperaci, k týmové spolupráci, toleranci, zodpovědnosti, úctě a vzájemnému respektu. Hudba má vliv i na utváření sebedůvěry dítěte, jeho zdravého sebeprosazování, přispívá k objektivnímu hodnocení druhých. Hudební prožitky dávají prostor k vyplavování agresivních sklonů, mají relaxační účinek. Hudba ovlivňuje nejen fyzický, ale i psychický vývoj dětí.

Očekávané výstupy

1. Dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zvládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s jednoduchými hudebními nástroji)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, jednoduchými hudebními nástroji Konkretizované výstupy
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru
- pohybovat se dynamicky po delší dobu
- být pohybově aktivní po delší dobu
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)

2. Dítě a jeho psychika

2a Jazyk a řeč

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky)
- soustředěně poslouchat hudbu

Konkretizované výstupy

- ovládat sílu a intonaci hlasu
- rozkládat slova na slabiky
- vnímat jednoduché písně, popěvky v cizím jazyce

2b Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Konkretizované výstupy

- rozlišovat zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobovat rytmus
- sluchem rozlišit slova, slabiky a hlásky ve slovech

2c Sebepojetí, city, vůle

- prožívat radost ze zvládnutého
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, pomocí hudby, hudebně pohybovou improvizací)

Konkretizované výstupy

- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- umět se přizpůsobit změnám

3. Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními
- rozdělit si úkol s jiným dítětem, dělit se s ním o pomůcky

Konkretizované výstupy

- spolupracovat s dětmi i dospělými, být ostatním partnerem
- vyhledávat partnera pro hru (hry s hudbou, tanečky)
- využívat neverbální komunikaci

4. Dítě a společnost

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s dětskými rytmickými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Konkretizované výstupy

- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem hudební uměleckou produkci
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo)
- v kulturních místech respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje

5. Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském a kulturním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek

Konkretizované výstupy

- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Dílčí vzdělávací cíle

1. Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů

2. Dítě a jeho psychika 2a

Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání) i produktivních (výslovnosti)
- rozvoj zájmu o formy sdělení verbální i neverbální (hudební, pohybové)

2b Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání

- rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu) 2c Sebepojetí, city, vůle
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

3. Dítě a ten druhý

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností (umět spolupracovat s ostatními)

4. Dítě a společnost

- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- vytvoření aktivních postojů (zájem, zvědavost), pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat - rozvoj společenského i estetického vkusu

5. Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka

1. Dítě a jeho tělo

- zdravotně zaměřené činnosti (dechová cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

2. Dítě a jeho psychika

2a Jazyk a řeč

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti - přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (audiovizuální technika)
-
-

-
-

2b Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- námětové hry a činnosti (hra v roli, zástupná rekvizita)
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti

2c Sebepojetí, city, vůle

- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti umožňující samostatné vystupování estetické a tvůrčí aktivity návštěvy dětských kulturních akcí

3. Dítě a ten druhý

- sociální a interaktivní hry, hudební a hudebně pohybové hry
- společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- aktivity podporující sblížení dětí

4. Dítě a společnost

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, kulturní programy)
- tvůrčí činnosti slovesné, hudební, hudebně pohybové podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní činnosti (poslech hudebních skladeb a písní)
- setkávání se s hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- praktická manipulace s vybranými pomůckami a nástroji
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (hudební činnosti, zábavy, účast dětí na kulturních akcích)

5. Dítě a svět

- přirozené pozorování kulturních objektů
- praktické užívání pomůcek
- kognitivní činnosti (poslech)

Obsah – Konkrétní činnosti:

- Zpěv písní
-
-

- Ovládání dechového svalstva, správné vedení dechu
- Správný postoj, správné držení těla při zpěvu
- Poznávání a uvědomování si artikulačního aparátu
- Základní hudebně-pohybové aktivity – pochod, běh, poskoky
- Pohybové hry – hra na zrcadla, hra na sochy
- Hra na tělo
- Hra na instrumentální nástroje
- Dětské taneční hry, pohybové ztvárnění písní
- Pohybová improvizace
- Hry související s poznáváním a manipulací jednotlivých snadno ovladatelných nástrojů, např. hra na ozvěnu, poznávání nástrojů podle hmatu
- Doprovodná hra na nástroje Orffova instrumentáře, jednoduché rytmické figury, ostinata
- Rozlišování zvuků, tónů, rozličné hry jako předstupeň poslechových aktivit
- Poslech živé i reprodukované hudby
- Hry se slovy – rytmizace, melodizace
- Práce s říkadlem – melodizace
- Zpěvní hra na otázku a odpověď
- Hra na tělo ve spojitosti s deklamací slov, sousloví a říkadel
- Práce s tělem – mimika, komunikační hry, pantomima, improvizace
- Sluchové a rytmické hry, rozlišování charakteristických zvuků hudebních nástrojů
- Vyjádření nálady (rozličných emocí) prostřednictvím hry na nástroje Orffova instrumentáře
- Hudební dialog – rozhovor dětí prostřednictvím hry na nástroje
- Nonverbální reakce na hudební ukázky – pohybové vyjádření, hra na rytmické nástroje
- Pěvecká improvizace, melodizace slov, slovních spojení, říkadel
- Hry s písněmi, např. poznej píseň podle melodie, jak skončí písnička (obsah, melodický závěr), dramatizace písně, hledání společných znaků či rozdílů dvou písní
- Tance, dětské taneční hry
- Hudební improvizace
- Hry sloužící k rozvoji hudebního sluchu
- Aktivní poslech instruktivních skladeb ve spojitosti s hrou na instrumentální nástroje a pohybem
- Poslech rozličných hudebních ukázek, práce s hudebně vyjadřovacími prostředky

Literatura:

Např. Mgr. Lišková Marie: Hudební činnosti pro předškolní vzdělávání, Nakladatelství Dr. Josef Raabe, s. r. o., Praha 2006, ISBN 80-86307-26-3

10.2.4. Chceme být zdraví

Dílčí integrovaný blok zaměřený k činnostem

Charakteristika bloku

-
-

-
-
Cílem výchovně vzdělávacího působení je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku a schopnostem. Dovednosti a kvality zdravého životního stylu musí být nedílnou součástí procesu výchovy a vzdělávání. Proto máme zpracován tento dílčí integrovaný blok, prostřednictvím něhož budeme směřovat výchovné působení v oblasti výchovy ke zdraví.

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- pojmenovávat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, o narození, růstu těla a jeho proměnách
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu
- mít povědomí o významu zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí (kde a jak v případě potřeby hledat pomoc)

II. Dítě a jeho psychika

- učit se nová slova (související s tématem) a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) - přemýšlet, vést jednoduché úvahy
- vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne!“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, v nebezpečných), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- uvědomovat si příjemné či nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové prožitky v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

III. Dítě a ten druhý

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- odmítat komunikaci, která je dítěti nepříjemná
- bránit se projevům násilí jiného (dítěte, dospělého), ubližování, ponižování
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi

IV. Dítě a společnost pochopit, že každý má ve společenství (v rodině) svou roli, podle které je třeba se chovat uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně,

proti pravidlům, odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním a v rámci možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

V. Dítě a svět

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může dítě ve svém okolí setkat
- mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc
- mít povědomí o významu přírody, společnosti pro člověka – uvědomit si jak se chováme – vše ovlivňuje naše zdraví

Dílčí vzdělávací cíle

I. Dítě a jeho tělo

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

II. Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (vytváření pojmů, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem)
- poznávání sebe sama (uvědomění si vlastní identity)

III. Dítě a ten druhý

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a s dospělými

IV. Dítě a společnost

- vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách

V. Dítě a svět

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných pro spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Vzdělávací nabídka

I. Dítě a jeho tělo

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých osobních postojů
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci – při setkávání s cizími lidmi, k prevenci nezdravých návyků a závislostí

II. Dítě a jeho psychika

- společné rozhovory
- komentování zážitků, aktivit
- samostatný slovní projev na dané téma
- sledování filmových příběhů
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování si poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, obr. Materiálem, omalovánkou, využití videa)
- činnosti vyžadující obhajování vlastních názorů, rozhodování

-
-
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidi mezi sebou liší (vlastnosti dané pohlavními rozdíly)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

III. Dítě a ten druhý

hry a situace, kdy se dítě učí chránit své soukromí a bezpečí aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří...)

IV. Dítě a společnost

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost a tolerance)

V. Dítě a svět

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (kontakt s léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky), využívání praktických ukázek varujících děti před nebezpečím

10.2.5. Mějme se rádi

Dlouhodobý integrovaný blok zaměřený k činnostem

Charakteristika bloku

Blok je zaměřený k uplatňování **etické výchovy** a k prevenci nežádoucích sociálních jevů.

Etická výchova je velmi důležitá pro vytváření a formování jedince a její opomíjení a podceňování se musí zákonitě projevit. A proto je nezbytné věnovat se jí cílevědomě a promyšleně a doplňovat tak působení rodiny.

Realizací tohoto integrovaného bloku chceme **pomoci dětem vytvořit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a mravní hodnoty.**

S tím úzce souvisí prevence společensky nežádoucích jevů. Základním prvkem ochrany před nimi je výchova ke zdravému životnímu stylu již od dětství.

Tento integrovaný blok úzce souvisí s podporou zdraví, tedy i s integrovaným blokem „Chceme být zdraví“

Očekávané výstupy

- navazovat kontakt s dětmi i s dospělými a přirozeně a bez zábran s nimi komunikovat
- začlenit se do kolektivu třídy, respektovat se navzájem, slušně a zdvořile jednat
- oprostít se od nepřiměřených projevů sobectví vůči jinému dítěti, spravedlivě se s ním rozdělit o hračku, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- pochopit, že každý má ve společnosti, v rodině, ve třídě, herní skupině svou roli, podle které je třeba se chovat
- vnímat, co si druhý přeje, co potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně ke slabšímu, mít ohled na druhého, soucítit s ním a nabídnout mu pomoc)
- odmítat společensky nežádoucí chování (lež, ubližování, lhostejnost, agresivitu)
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi i dospělými lidmi - vážit si práce a úsilí druhého

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- obhajovat svůj názor, přijmout jiný, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikty dohodou
- vnímat, co si druhý přeje nebo potřebuje, vycházet mu vstříc
- chovat se citlivě, ohleduplně, laskavě
- vážit si práce a úsilí druhého
- bránit se projevům násilí, ubližování, ponižování, v případě potřeby požádat o pomoc druhého - vytvořit představu společenské normy o tom, co je dobře, špatně, co se smí, co se nesmí.

Dílčí cíle

- posilovat prosociální cítění k dětem i dospělým
- rozvíjet schopnost žít v kolektivu
- vnímat a přijímat pravidla daná kolektivem
- rozvíjet dovednosti důležité pro rozvoj vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvíjet schopnosti spolupracovat, podílet se
- rozvíjet vztah dítěte k druhému
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- posilovat sociální citlivost, toleranci, respekt, přizpůsobivost
- vytvářet prosociální postoje k druhému
- chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými
- vést děti k obezřetnému chování při setkání s cizími lidmi
- vytvářet povědomí o mezilidských vztazích a morálních hodnotách
- přijímat základní společenské hodnoty
- posilovat prosociální chování v dětské herní skupině
- posilovat vztah k druhému v rodině, v mateřské škole
- vytvářet citové vazby k ostatním dětem
- vytvářet povědomí o mezilidských vztazích a morálních hodnotách

Vzdělávací nabídka

- zdravotně pohybové činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené na poznávání těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti zaměřené na poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinové konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- řešení myšlenkových a praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- hry na téma přátelství

-
-
- činnosti zaměřené na poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city)
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společenské aktivity nejrozličnějšího zaměření
- kooperativní činnosti
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznání sociálního prostředí, v němž dítě žije (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádství)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití v prostředí mateřské

školy

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.)

Možná ohrožení vzdělávacích záměrů

- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem
- málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- nedostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání - jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí
- spěch, nervozita, nevhodné zásahy a přerušování činnosti dětí dospělými
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- příliš časté vstupování pedagoga v roli soudce
- nedostatečný respekt vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit svůj vlastní úsudek
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku.

10.3. DÍLČÍ INTEGROVANÉ BLOKY situačně zaměřené

10.3.1. Kulturní představení pro děti

Dílčí integrovaný blok zaměřený na kulturní akce v mateřské škole i mimo ni

Charakteristika bloku

Prostřednictvím bloku se budeme snažit nabízet dětem hodnotná kulturní vystoupení v mateřské škole, nebo mimo ni. Děti budou vedeny k osvojování si základům správného chování při společenských příležitostech a různých kulturních akcích.

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- vnímat a rozlišovat pomocí smyslů (sluchově rozlišovat tóny a zvuky, zrakově estetické objekty)

II. Dítě a jeho psychika

- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj) - chápat slovní vtip a humor
- soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z kulturních krás a setkávání se s uměním

III. Dítě a ten druhý

- dodržovat pravidla společenského chování na kulturních akcích

IV. Dítě a společnost

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

V. Dítě a svět

- mít povědomí o kulturním prostředí, o významu kultury pro společenský život

Dílčí vzdělávací cíle

I. Dítě a jeho tělo

- rozvoj a podpora užívání smyslového vnímání uměleckých zážitků

II. Dítě a jeho psychika

- rozvoj schopností vnímání, naslouchání a porozumění
- rozvoj zájmu o sdělování hudební, pohybové, dramatické
- rozvoj a kultivace estetického vnímání, cítění a prožívání

III. Dítě a ten druhý

- seznamování se s pravidly společenského chování a chování na kulturních akcích

IV. Dítě a společnost

- seznamování se světem kultury
- vytváření základů pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- rozvoj společenského a estetického vkusu

V. Dítě a svět

- vytváření povědomí o kulturním a uměleckém prostředí a o jeho rozmanitosti

Vzdělávací nabídka

I. Dítě a jeho tělo

- hudební pořady a vystoupení, návštěvy výstav

II. Dítě a jeho psychika

- sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- pozorování kulturních objektů
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební)
- návštěvy kulturních akcí

III. Dítě a ten druhý

- návštěvy kulturních a společenských akcí

IV. Dítě a společnost

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí

V. Dítě a svět

- aktivity umožňující dítěti poznat svět kultury a umění (výtvarné, hudební, dramatické činnosti, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a kulturních představení)

10.3.2. Rozloučení s předškoláky

Dílčí integrovaný blok – situačně zaměřený

Charakteristika bloku

Snažíme se o vzájemně motivačně propojené činnosti vedoucí děti k aktivnímu zapojení a radostnému prožitku při společném slavnostním rozloučení s MŠ. Vytváříme prostředí vyjadřujícího pocit pohody, radosti a sounáležitosti se skupinou dětí i zaměstnanců MŠ.

Dílčí vzdělávací cíle

I. Dítě a jeho tělo

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

II. Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních vztahů k sobě (získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

III. Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

IV. Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství

V. Dítě a svět

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, společností

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu (zvládat překážky, užívat různá náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- chovat se tak, aby v určitých situacích neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

II. Dítě a jeho psychika

- formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- postupovat podle pokynů a instrukcí
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků

III. Dítě a ten druhý

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, udržovat dětská přátelství
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními

IV. Dítě a společnost

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vyjednávat s dětmi i dospělými, domluvit se na společném řešení
- dodržovat pravidla her, jednat spravedlivě, hrát fair

V. Dítě a svět

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé

Vzdělávací nabídka

I. Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, skoky, poskoky, lezení) a jiné činnosti

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

II. Dítě a jeho psychika

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- komentování zážitků a aktivit
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné

III. Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým - aktivity podporující sbližování dětí
- činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, ke schopnosti vyřešit spor dohodou

IV. Dítě a společnost

- přípravy a realizace společných oslav
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce)

V. Dítě a svět

- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, vyprávění, poslech, spolupráce rodiny a školy)

10.3.3. **Adaptace dítěte v mateřské škole**

Dílčí integrovaný blok zaměřený na minimalizaci adaptačních problémů

Charakteristika bloku

Jednou z podmínek naplňování cílů předškolního vzdělávání je možnost postupné adaptace nově příchozích dětí na prostředí mateřské školy a na situace, které s touto změnou v životě dítěte souvisí. Prostřednictvím projektu se snažíme především pomoci dětem v jejich nelehkém přechodu z prostředí rodiny do MŠ. Projekt není koncipován jako neměnný s trvalým plánem, ale může být obměňován na základě zkušeností, doporučení a nápadů pedagogů.

Záměry projektu

- přiblížit mateřskou školu rodinám s dětmi, které se připravují na mateřskou školu
- seznámit rodiče s problematikou přechodu dítěte do nového prostředí, s režimem v mateřské škole a zprostředkovat jim dostatečný informační a poradenský servis
- umožnit dětem, které budou navštěvovat mateřskou školu, postupné a nenásilné seznámení s novým prostředím ještě před začátkem docházky
- seznámit děti s dospělými osobami, se kterými se budou v mateřské škole setkávat, vzbudit pocit bezpečí, důvěry a omezit obavy dítěte
- umožnit dětem kontakt s vrstevníky

Realizace záměrů projektu (opatření k minimalizaci adaptačních problémů)

Den otevřených dveří

Děti s rodiči mají možnost navštívit mateřskou školu během celého dne, prohlédnout si prostory mateřské školy, vybavení, uspořádání, děti si mohou pohrát se svými vrstevníky. Rodičům jsou poskytnuty první informace o mateřské škole.

Setkání rodičů nově přijatých dětí

Organizační schůzka ohledně organizace školního roku se koná na začátku září.

Náplní této schůzky je podrobné informování rodičů o provozu mateřské školy a jednotlivých tříd, o denním řádu, školním stravování, finančním zajištění docházky dítěte, způsobu odhlašování (omlouvání) dětí, aktivit MŠ, vybavení dětí vhodným oblečením a obutím. Důležitá jsou doporučení týkající se adaptace dětí, upozornění na úskalí přechodu dítěte do prostředí mateřské školy, doporučení kroků vedoucích k minimalizaci adaptačních problémů ve spolupráci s pedagogy MŠ. V závěru schůzky je dán prostor dotazům rodičů.

Informační systém školy

Na setkání rodičů poskytujeme informace rodičům nejen ústně, ale písemně.

Rozdáme rodičům informační leták s těmito informacemi:

adresa, název školy, tel. číslo, emailová adresa provoz

MŠ

denní režim s časovým rozmezím

doporučení rodičům týkající se oděvu dítěte a jeho doplňků
aktivity mateřské školy nabídka akcí pořádaných školou
informace o průběhu školního roku jiné aktuální informace

Možnost opakované návštěvy rodičů s dítětem a jejich setrvání v prodlužujících se intervalech ještě před nástupem dítěte do MŠ

Po předchozí domluvě s učitelkou je možná zpočátku krátká návštěva rodičů s dítětem v mateřské škole. Dobu je možno postupně prodlužovat. V případě, že se dítě zapojí do činností ve třídě, je možné jej ponechat na určitou nepříliš dlouhou dobu v mateřské škole samotné.

Organizace prvního týdnu školního roku

V prvním týdnu školního roku jsou přítomny obě pedagožky již od ranních hodin, aby nově příchozí osoba nepůsobila na děti stresově. Zkušenosti ukazují, že děti hůře přijímají osobu, která k nim přichází během dne, a preferují učitelku, na níž si již částečně zvykly v průběhu ranních hodin. Současně se obě učitelky mohou lépe věnovat všem novým dětem.

Empatický přístup

Citlivé přijetí, klidné vystupování, tolerance a vcítění se do situace dítěte, je základem pro získání jeho důvěry a zmírnění jeho obav z nového prostředí bez přítomnosti rodičů. Tento přístup je důležitý i k získání důvěry a navázání partnerské spolupráce s rodinou.

Poradenská služba

Důležitá je profesionální úroveň učitelek v oblasti odborných znalostí i využití dlouhodobých zkušeností. Pedagožky musí reagovat na dotazy rodičů k jednotlivým problémům jejich dětí.

Nabízíme také rodičům odbornou literaturu k zapůjčení.

V případě přetrvávání výrazných obtíží je vhodné doporučit rodičům návštěvu poradenského zařízení.

Rodiče mají možnost kdykoliv nahlédnout do ŠVP Vnitřní předpisy školy jsou rodičům rovněž k dispozici.

Vzdělávání pedagogů

Prohlubování dosavadních znalostí a získávání nových informací je součástí realizace tohoto projektu. Proto učitelky studují odbornou literaturu vztahující se k problematice adaptace, vývojových zvláštností dětí předškolního věku a komunikativních dovedností pedagoga ve vztahu k rodičům.

11. SYSTÉM EVALUACE A HODNOCENÍ

Předměty evaluace

1. Evaluace podmínek vzdělávání 2. Evaluace obsahu vzdělávání 3. Hodnocení výchovně vzdělávacího procesu 4. Hodnocení vzdělávacích výsledků u jednotlivých dětí 5. Hodnocení a sebehodnocení pedagogů, hodnocení provozních zaměstnanců

Konkrétní jevy evaluace a hodnocení (co hodnotíme)

Školní vzdělávací program -1x za dva roky

- stanovené cíle a cíle rozvoje školy
- jaké výsledky byly zjištěny, co se podařilo
- jaké problémy se objevily – co se nepodařilo
- jaká opatření budou přijata

Roční plán – 1x za rok

- hodnocení školy
- procesy – znaky prožitkového učení, pedagogické postupy
- podmínky – co se podařilo, co ne
- výsledky dětí – ukazatele dosaženého vzdělání
- kontrolní a hospitační činnosti
- dotazníky pro rodiče
- sebehodnocení učitelky

Třídní vzdělávací program – 2x za rok (pololetní a závěrečné hodnocení tříd)

- hodnocení témat – výsledky vzdělávání, procesy vzdělávání, podmínky, co se děti naučily, jak se cítily, co se povedlo, nepovedlo
- jak se dařila skupinová, individuální, frontální práce
- poměr spontánní a řízené činnosti

Diagnostika dítěte – průběžně

Stávající záznamy průběžně doplňujeme o další informace získané pozorováním, rozhovory, cíleně shromažďujeme výtvary, grafické projevy, pracovní listy, záznamy o pokrocích, záznamy od odborníků. Vytváříme portfolio dítěte.

Sledované oblasti:

- jemná i hrubá motorika
- návyky a dovednosti v sebeobsluze
- sociální a emocionální projevy
- práceschopnost
- poznávací schopnosti
- řečový rozvoj a vyjadřování

Sebehodnocení učitelky – 1x ročně

Jak se daří plnit znaky prožitkového učení, úspěchy, nedostatky, další vzdělávání, spolupráce s rodiči, ostatní.

Hodnocení učitelky

Průběžně, dle plánu Práce nad rámec běžných pracovních povinností

Hodnocení provozních zaměstnanců

Dle Plánu kontrolní činnosti

11.1. Evaluace podmínek vzdělávání

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

1.1	Evaluace personálních podmínek
Cíl:	Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP. <ul style="list-style-type: none">- kvalifikovanost pedagogického týmu- DVPP ve vztahu k ročnímu plánu a naplnění stanovených cílů - efektivita – personální zabezpečení MŠ
Čas. rozvrh:	1x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none">- dotazníky- průběžné vzdělávání ped. pracovníků- kontrolní činnost- hospitační činnost- pedagogické a provozní porady
Kdo:	ředitelka školy, vedoucí učitelka

1.2	Evaluace materiálních podmínek
Cíl:	Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP. - budova, technický stav <ul style="list-style-type: none">- vybavení tříd – nábytek- pomůcky, hračky- zahrada + zahradní náčiní- prádelna – soulad s legislativou
Čas.rozvrh:	1x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none">- dotazníky- záznamy z pedagogických a provozních porad- fotodokumentace
Kdo:	všechny pracovnice dle místa pracovní působnosti

1.3	Evaluace ekonomických podmínek
Cíl:	Hodnocení činnosti v oblasti ekonomiky školy. <ul style="list-style-type: none">- sledování čerpání mzdových nákladů- účelnost, efektivnost hospodaření- motivační činnosti- rozbor hospodaření- účetní uzávěrky
Čas. rozvrh:	rozbory dle směrnic ředitelky školy

Nástroje:	- tabulky - pedagogické a provozní porady - konzultace
Kdo:	účetní, ředitelka

1.4	Evaluace organizačních podmínek školy
Cíl:	Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP
Čas. rozvrh:	1x ročně
Nástroje:	- monitoring - hospitace - kontrolní činnost - dotazníky - záznamy z pedagogických a provozních porad - konzultace
Kdo:	všechny pracovnice dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce

1.5	Evaluace spolupráce s rodinou
Cíl:	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce s rodiči dětí
Čas:	1 x ročně
Nástroje:	- fotodokumentace - rozhovory s rodiči - dotazníky - pedagogické a provozní porady - monitoring
Kdo:	pedagog. pracovnice, vedoucí školní jídelny

1.6	Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností
Cíl:	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod spolupráce
Čas:	1 x ročně
Nástroje:	- fotodokumentace - záznamy (v ročním plánu) - konzultace - vystoupení pro veřejnost - výstavy
Kdo:	všechny pracovnice

11.2. Evaluace obsahu vzdělávání

2.1	Evaluace časově neomezených plánů – základ. integrovaných bloků
Cíl:	Vyhodnotit náplně stanovených záměrů v rámci realizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího tématického plánu v rámci integrovaného bloku
Čas. rozvrh:	vždy po ukončení časově neomezeného plánu
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - evaluační záznam – tiskopis - konzultace učitelek - dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči
Kdo:	pedagog. pracovnice

2.2	Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku
Cíl:	Zhodnotit soulad vytvořených podtémat jako celku integrovaného bloku, prověřit náplň stanovených záměrů jako celku, případná opatření
Čas. rozvrh:	Po ukončení realizace daného integrovaného bloku
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - záznam do TVP - konzultace učitelek - pedagogické porady
Kdo:	pedagog. pracovnice

2.3	Evaluace dílčích integrovaných bloků zaměřených k činnostem (výtvarný, hudebním, pohybovým...)
Cíl.	Hodnocení začlenění do jednotlivých integrovaných bloků, hodnocení záměrů vzhledem k pokrokům dětí
Čas. rozvrh:	Po ukončení realizace základ. integrovaného bloku
	<ul style="list-style-type: none"> - evaluační záznam – tiskopis - konzultace učitelek - dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte
Kdo:	pedagog. pracovnice

2.4	Evaluace doplňkového programu – dílčích integrovaných bloků situačně zaměřených
Cíl:	Hodnocení doplňkového programu ve vztahu k naplnění záměrů
Čas. rozvrh	1 x ročně průběžně- kultur. představení

Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - záznam do TVP - záznam do ročního plánu (viz. plnění plánu) - vystoupení pro veřejnost - výstava pro veřejnost - konzultace – pedagog. porady
Kdo:	pedagog. pracovnice

2.5	Soulad TVP – ŠVP - RVP
Cíl:	Ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce
Čas. rozvrh:	1x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - přehled o rozvoji dítěte - výstavy, vystoupení dětí - záznamy - monitoring - hospitační záznamy - konzultace - pedagogické porady
Kdo:	pedagog. pracovnice

11.3. Evaluace výchovně vzdělávacího procesu

Cílem evaluace bude zaměřit se na hodnocení vlastního průběhu vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplňování cílů a záměrů ŠVP.

3.1	Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces
Cíl:	Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska použitých metod a forem práce
Čas. rozvrh:	průběžně, dotazníky – 1x ročně
Nástroje:	monitoring vzájemná hospitace konzultace pedagogů hospitace záznamy v TVP dotazníky + výstup pedagogické porady
Kdo:	pedagog. pracovnice

11.4. Hodnocení vzdělávacích výsledků u jednotlivých dětí

4.1	Záznamy o rozvoji dítěte
Cíl:	Vytvořit přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte s portfoliemi
Čas. rozvrh:	2 x ročně, případně dle potřeby
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none">- záznamy o rozvoji dítěte- výstavy, vystoupení dětí- monitoring- hospitační záznamy- konzultace- dotazníky- pedagogické porady- konzultace s rodiči- konzultační hodiny
Kdo:	pedagog. pracovníce

4.2	Evaluační práce s dětmi s odloženou školní docházkou
Cíl:	Zhodnotit osobní pokroky dětí s odkladem školní docházky
Čas. rozvrh:	dle potřeb
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none">- záznamy- konzultace učitelek- konzultace s rodiči
Kdo:	učitelky 2. třídy

11.5. Hodnocení a sebehodnocení pedagogů, hodnocení provozních zaměstnanců

5.1	Osobní rozvoj pedagoga
Cíl:	Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnímu růstu
Čas. rozvrh:	průběžně, 1x za rok dotazníky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none">- konzultace- pedagogické porady- hospitace
Kdo:	pedagog. pracovníce

5.2	Hodnocení a sebehodnocení pedagoga
------------	---

Cíl:	Zjistit a posoudit úroveň výchovně vzdělávací práce vzhledem k podmínkám daným RVP a ŠVP
Čas. rozvrh:	průběžně, 1 x za rok dotazníky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - konzultace - pedagogické rady - hospitace - dotazníky
Kdo:	pedagog. pracovnice

5.3	Hodnocení a sebehodnocení provozních zaměstnankyň
Cíl:	Zjistit a zhodnotit kvalitu podmínek pro práci v mateřské škole
Čas:	průběžně, 1 x ročně dotazník
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - záznamy v knize kontrol - provozní porady
Kdo:	provozní zaměstnankyně, vedoucí učitelka

12. PŘÍLOHY

Základní škola
a Mateřská škola Tečovice,
příspěvková organizace

AUTOEVALUAČNÍ DOTAZNÍK UČITELKY MATEŘSKÉ ŠKOLY

Jméno a příjmení:

Slovní hodnocení:

Cíl: Zjistit a posoudit úroveň vlastní výchovné a vzdělávací práce vzhledem k podmínkám daným RVP a ŠVP.

ANO

ČÁSTEČNĚ

NE

1. Moje pedagogická činnost odpovídá dlouhodobým záměrům a koncepci mateřské školy, daří se mi naplňovat priority ŠVP

ANO

ČÁSTEČNĚ

NE

2. Respektuji rámcové cíle předškolního vzdělávání

ANO

ČÁSTEČNĚ

NE

3. Sleduji realizaci tematického celku, zda nabízené činnosti vedou k plnění specifických cílů, k stanoveným výstupům a očekávaným kompetencím

ANO

ČÁSTEČNĚ

NE

4. Upřednostňuji prožitkové učení, upravuji pružně nabídku vzdělávacích činností vzhledem k plánovaným záměrům školy

ANO

ČÁSTEČNĚ

NE

5. Zajišťuji dětem pravidelný řád, který ale respektuje potřeby dětí a reaguje na aktuální situace a zážitky dětí

ANO

ČÁSTEČNĚ

NE

6. Respektuji individuální tempo dětí, nezatěžuji děti spěchem a chvatem

ANO

ČÁSTEČNĚ

NE

7. Respektuji individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí

ANO

ČÁSTEČNĚ

NE

8. Ve vztazích mezi dětmi pěstuji vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, ochotu, vzájemné přátelství

ANO

ČÁSTEČNĚ

NE

9. Vyhýbám se negativním slovním komentářům, podporuji děti v samostatnosti

ANO

ČÁSTEČNĚ

NE

10. Respektuji potřeby dětí, reaguji na ně a napomáhám v jejich uspokojování, respektuji rovnocenné postavení všech dětí

ANO

ČÁSTEČNĚ

NE

11. Volnost a svobodu dětí dobře vyvažuji s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád

ANO

ČÁSTEČNĚ

NE

12. Můj pedagogický styl je podporující, sympatizující, počítám s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dětí

ANO

ČÁSTEČNĚ

NE

13. Vytvářím dostatek prostoru pro individuální činnosti

ANO ČÁSTEČNĚ NE

14. Vytvářím dostatek prostoru pro skupinové činnosti

ANO ČÁSTEČNĚ NE

15. Dbám dostatečně na soukromí dětí

ANO ČÁSTEČNĚ NE

16. S dětmi zbytečně nemanipuluji, zbytečně je neorganizuji

ANO ČÁSTEČNĚ NE

17. Nepodporuji nezdravou soutěživost

ANO ČÁSTEČNĚ NE

18. Programově se věnuji neformálním vztahům ve třídě a nenásilně je ovlivňuji prosociálním směrem (prevence šikany a vandalismu)

ANO ČÁSTEČNĚ NE

19. Respektuji samostatný výběr hraček z dětem dostupných míst

ANO ČÁSTEČNĚ NE

20. Pečuji o dostatečný pitný režim všech dětí

ANO ČÁSTEČNĚ NE

21. Jednám, chovám se profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými zásadami

ANO ČÁSTEČNĚ NE

22. Průběžně se vzdělávám, zvyšuji svou odbornou úroveň

ANO ČÁSTEČNĚ NE

23. V jednání s rodiči se snažím získat jejich důvěru, spolupracuji s nimi

ANO ČÁSTEČNĚ NE

24. Chráním soukromí rodin a zachovávám patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech

ANO ČÁSTEČNĚ NE

25. Chráním soukromá data dětí

ANO ČÁSTEČNĚ NE

26. O prospívání dětí rodiče průběžně informuji

ANO ČÁSTEČNĚ NE

27. Podílím se na zvyšování celkové úrovně školy

ANO ČÁSTEČNĚ NE

Základní škola
a Mateřská škola Tečovice,
příspěvková organizace

DOTAZNÍK PRO RODIČE

1. Těší se Vaše dítě do MŠ?

ANO ČÁSTEČNĚ NE

2. Mluvíte s Vaším dítětem o dění v MŠ?

ANO ČÁSTEČNĚ NE

3. Jste spokojeni s režimem a uspořádáním dne v mateřské škole?

ANO ČÁSTEČNĚ NE

4. Jste dostatečně informováni o programu činnosti dětí?

ANO ČÁSTEČNĚ NE

5. Jste spokojeni s pestrostí a složením jídelníčku v mateřské škole?

ANO ČÁSTEČNĚ NE

6. Sledujete web MŠ?

ANO ČÁSTEČNĚ NE

7. Sledujete nástěnky MŠ?

ANO ČÁSTEČNĚ NE

8. Jste ochotni organizačně se podílet na nějaké činnosti MŠ?

ANO ČÁSTEČNĚ NE

9. Zajímáte se o výchovný a vzdělávací proces v MŠ?

ANO ČÁSTEČNĚ NE

10. Je pro vás Školní vzdělávací program dostatečně srozumitelný?

ANO ČÁSTEČNĚ NE

11. Jste spokojeni s budovou mateřské školy (čistota, výzdoba, prostředí)?

ANO ČÁSTEČNĚ NE

12. Jste spokojeni s okolím mateřské školy, školní zahradou (čistota, vybavenost, prostředí)?

ANO ČÁSTEČNĚ NE

13. Domníváte se, že je akcí v MŠ dostatek?

ANO ČÁSTEČNĚ NE

14. Co se Vám na MŠ líbí?

15. Co se Vám na MŠ nelíbí?

16. Pokuste se ve stupnici 1 – 5 ohodnotit MŠ jako ve škole!

1 2 3 4 5

Evaluační záznam

Evaluace časově neomezených plánů – základních integrovaných bloků

Cíl: Vyhodnotit náplně stanovených záměrů v rámci realizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření dle dalšího tematického plánu v rámci integrovaného bloku

Název bloku:

Názvy podtémat:

Soulad RVP a ŠVP

Dílčí vzdělávací cíle

(splněny, navozeny, pouze seznámení, nutno dále rozpracovat, stanoveno málo, příliš mnoho apod.)

Vzdělávací nabídka

(vhodná, dostatečná, nízká, přiměřená)

Prolínání základního integrovaného bloku s dílčími integrovanými bloky zaměřenými k činnostem

Přijatá opatření

(doplnit, změnit, přidat apod.) do ŠVP:

